

Maakuntahallituksen kannanotto Etelä-Karjalassa järjestettävän koulutuksen puolesta

Maakuntahallitus 18.11.2024 § 169
152/06.13.00/2024

Valmistelija

Satu Sikanen
puh. +358 400 661 318
satu.sikanen@ekarjala.fi

Etelä-Karjalassa järjestettävää toisen asteen ja korkea-asteen ammatillista koulutusta uhkaavat merkittävät heikennykset, joilla olisi toteutuessaan kauaskantoisia vaikutuksia alueen kehitykseen.

Ammatillista koulutusta koskevat valtion rahoitusleikkaukset ovat vaikuttamassa erityisen dramaattisesti Etelä-Karjalan opiskelijavuosiin. Opetus- ja kulttuuriministeriön pohjaehdotuksen mukaan vuonna 2025 Etelä-Karjalan toisen asteen ammatillisen koulutuksen opiskelijavuosia leikattaisiin peräti 15 prosentilla. Leikkaukset osuisivat kaikista Suomen maakunnista ylivoimaisesti eniten Etelä-Karjalaan. Muihin maakuntiin ehdotetut opiskelijavuosien leikkaukset ovat 5–9 prosenttia, joten Etelä-Karjalaan esitetyt leikkaukset ovat poikkeuksellisen suuret.

Etelä-Karjalaan kohdentuvat huomattavan suuret leikkaukset ovat heikentämässä merkittävästi etenkin uudelleen kouluttautumismahdollisuuksia, mikä taas lisää kohtaanto-ongelmia työmarkkinoilla ja eskaloi jo ennestään kasvussa olevaa rakenteellista työttömyyttä.

Tulevina vuosina Etelä-Karjalassa on erityisen suuri tarve aikuiskoulutukseen. Venäjän kaupan päättymisen vaikuttaa laajasti eri toimialoihin ja työpaikkoihin Etelä-Karjalassa, ja maakunnista eniten juuri täällä. Aluetalouden uudistuessa tarvitaan uutta osaamista. Siksi ammatillisen koulutuksen opiskelijavuosien vähennystä ei tule Etelä-Karjalassa toteuttaa esitetyn laajuusena, jotta ne eivät vaaranna osaavan työvoiman saatavuutta ja aikuisväestön mahdollisuuksia uudelleen kouluttautumiseen.

Ammatillisen toisen asteen koulutusmahdollisuuksien lisäksi Etelä-Karjalassa tarvitaan laaja-alaista korkeakoulutusta.

LAB-ammattikorkeakoulu on ilmoittanut selvittävänsä kuvataidekoulutuksen siirtoa Lappeenrannasta Lahteen. Kuvataidekoulutuksella on Lappeenrannassa ja Suomen itärajan alueilla kokoaan suurempi rooli. Se on ainut taidealojen korkeakouluohjelma Etelä-Karjalassa, eikä muuta kulttuurialan korkeakoulutusta ole tarjolla muillakaan itärajan alueilla.

Kulttuurilla ja luovalla osaamisella on kiistaton vaikutus alueen elinvoimaan. Ammattikorkeakoulusta valmistuneet ja siellä työskentelevät kuvataiteilijat ovat vuosien varrella luoneet omaehtoista kulttuuritoimintaa. Tästä yhtenä esimerkkinä Taidekeskus Itä, joka on vuonna 2018 perustettu taitelijalähtöinen galleria Lappeenrannassa.

Kuvataiteen koulutus tuottaa lisäarvoa Suomen tasapainoiselle aluekehitykselle enemmän Lappeenrannassa kuin Lahdessa. Lahdesta

valmistuneet siirtyvät pääkaupunkiseudulle, jossa on jo lähtökohtaisesti maan suurimmat taide- ja kulttuuriyhteisöt.

Etelä-Karjalan liiton historiallisen suuri rahoituspäätös biomateriaalien osaamiskeskukselle ja sen mahdollinen sijoittuminen Skinnarilan kampukselle kuvataiteen tiloihin ei tule johtaa kuvataiteen koulutuksen siirtymiseen pois maakunnasta.

Ehdotus

Etelä-Karjalan maakuntahallitus hyväksyy em. kannanoton Etelä-Karjalassa järjestettävän koulutuksen puolesta.

Päätös

Maakuntahallitus hyväksyi kannanoton seuraavasti täydennettynä:

Leikkaukset kohdentuvat väistämättä myös nuoriin opiskelijoihin, sillä koulutus on järjestetty siten, että nuoret ja aikuiset opiskelevat yhdessä samoissa ryhmissä.